

5

העמק דבר

(ו) קדשים

יהיו לא־היהם - קדושה הוא פרישות מאנשים לשם ה', בכל ענין שמחקדש שם שמים עיי"ו שנוהגים כן, היינו שיהיו מזוינים במדות טובות וצניעות וכדומה, לאפוקי שלא יהיו מובדלים מאנשים נדבר שאין בזה קידוש ש"ש ואין בזה אלא גאוה והתרברבות (א): וראי יחללו וגו'. אם לא יתנהגו במדות מזוינות כפי הראוי לכהנים, אע"ג שאינו עון באמת, וכדאי" ביומא דפ"ו א' הי ניהו חילול השם כו', כן הוא צהן יהיה חילול שם שמים נלצר: (ב) (כא) פ"ו

5

6

הרחב דבר

(א) ויחוקאל הכניא כפי"ד אמר ובנחתם אל החצר החינונה אל העם ישפטו את בגדיהם אשר המה משרמים צם והניחו אותם בלשכות הקודש ולבשו בגדים אחרים ולא יקדשו את העם בצגדיהם. אין הפי' ולבשו בגדים אחרים בגדי חול, פשיטא שלא ילכו ערומים, וגם מה זה ולא יקדשו את העם בצגדיהם הרי בגדי קודש חסור ללבוש בלי זה בחוץ. אלא ה"פ ולבשו בגדים אחרים שלא ילכשו בגדי חול צנורת נגדי כהונה, אלא ילכשו בגדים הנהוג בכל העם, ועיי' נמן טעם, שלא יקדשו את העם בצגדיהם, אם ילכו בצגדי כהונה יפרישו את העם מהם, בראותם הכהנים מלובשים בגדי כהונה כמו בשעת עבודה, וכ"ז רמו הכתוב כאן שקדושתם מן העם יהיו רק לאלהיהם, לשם כבוד שמים ולא לכבוד עצמן:

5

3. מאלי הבריכוה והתפילי

(כד) קדש הוללים לד'.

האף שדינו כמעשר שני מידוע, מכל מקום ביאר הכתוב שתכליתו של מצוה זו אינו כתכלית מע"ש, דבמע"ש כתיב למען תלמד ליראה וגו', וביארו חו"ל בספרי פרשת ראה לא ניתן מע"ש אלא בשביל תלמוד ויראה כמו שיבאר שם ברבות ה', משא"כ רבעי תכליתו שיהי' הלולים לה', היינו שיצרכו את ה', לפני ה' בירושלים מקור הצרכה, וזה יהי' לתועלת להוסיף תבואתו מאז והלאה. ולמדוין מזה שהצרכה מוספת השפעה בגידולי ארץ, ומכאן למדו חו"ל לא ליהנות לעולם בלי ברכה, כדי שיהא השפעה בגידולי ארץ, וכמש"כ בבראשית ב' ה' מן אגדה דברכות דל"ה כל הנהנה מן עוה"ו בלי ברכה גוזל את הקב"ה וכנ"י כו' ע"ש (א):

7

פ"ו ו"ט ב"ד

8

הרחב דבר

(א) ועמדנו בזה על מה שהסמיכו חו"ל ברכת הנהנין מזה המקרא דכתיב ציחוד בפירות רבעי כדאי" ר"פ כי"ד מברכין, דכמו שהסמיכו חפלה שלש פעמים במקום תמידים בזמן הבית, והיינו דגם בזמן הבית שהקריבו תמידים היו הכהנים ואנשי המעמד מתפללין על הקרבן, כמש"כ בס' בראשית כ"ד כ"ו בשם הירו' מעינת פ"ד, וכל הקהל משתחוים אלו ישראל יע"ש, והיה אז מועלת תפלת יחידים אלו בשביל כל ישראל, ועתה כשאין הקרבן להעלות תפלת היחידים, הצריכו תפלת כל ישראל, וכולי האי ואולי, כך בזמן הבית היו מברכין ברכת הנהנין על רבעי, והי' מועיל על כל ימי העץ על הארץ, ועתה כשאין רבעי הצריכו מזה לברך על כל הנאת אפילה, הרי אסמכתא זו אם שאינו מפורש בכתוב, מכל מקום מבוררת יפה שהיא דעת ה':

5

8

ה. פירוש א"ל א"ל

איש איש אביו וגו'. איש מיוחד והדרש דוע, ולפי הפשט אפילו איש מנזין וגדול במעלה מאב ואם, וכן ביארנו צפ' משפטים כ"א ט"ו ובס' בראשית מ"ד כ' דיוק אמו ואביו, דמשמע אפילו הוא יחיד להם והמה מגעגעים עליו, מכל מקום ינהוג בהם מורא:

9

פ"ו ו"ט ב"ד